

DIGITAL 4ALL

BUILDING A DIGITAL
WORLD FOR ALL

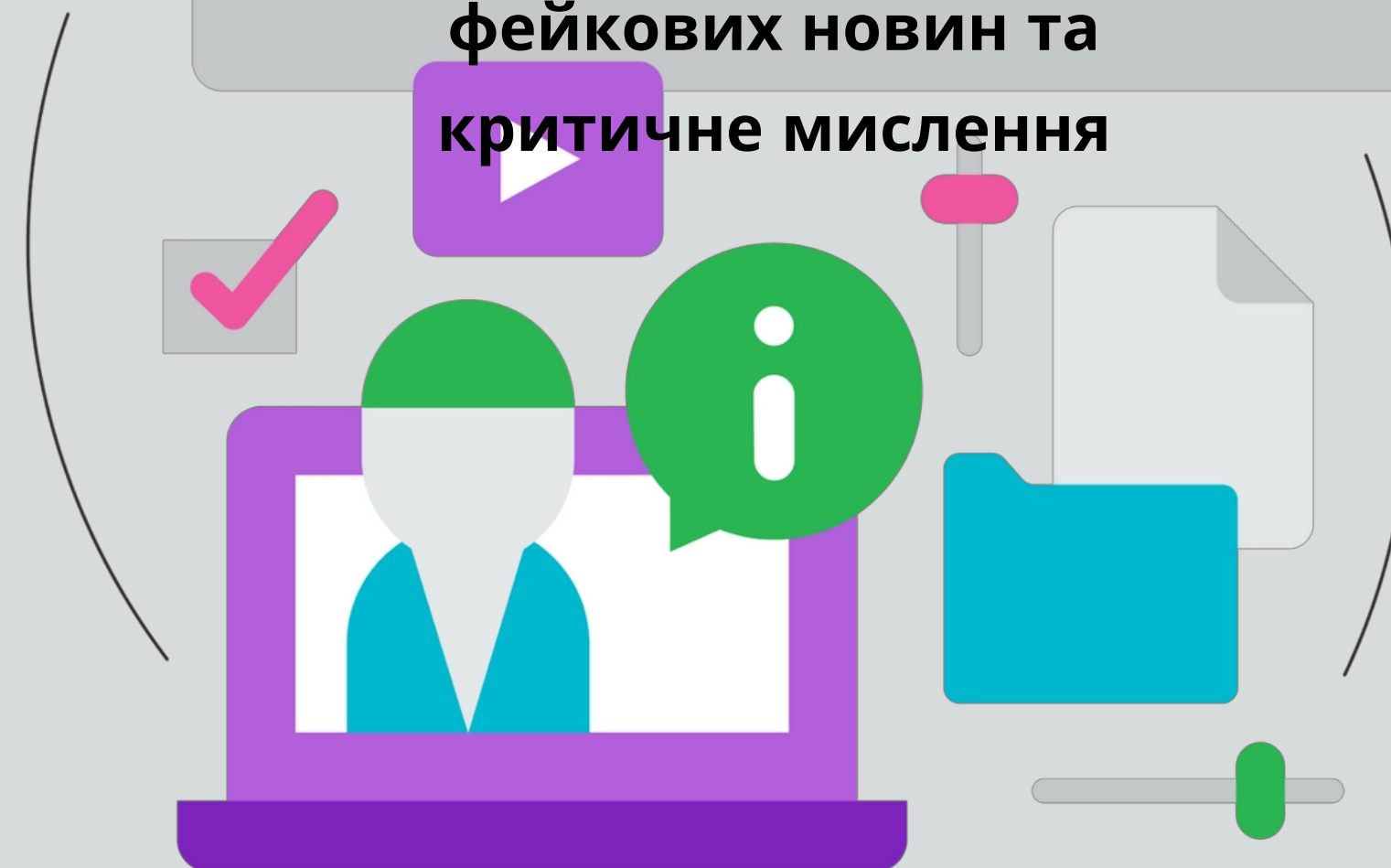

Co-funded by
the European Union

**Побудова цифрового
світу для всіх
(DIGITAL4ALL)**

Робочий пакет 4:

**Модуль 3 Розуміння
фейкових новин та
критичне мислення**

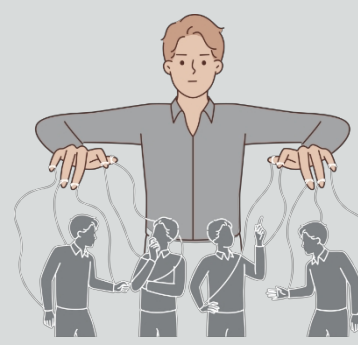

Вступ до фейкових новин

Фейкові новини (інформаційний розлад) - це неправдива або оманлива інформація (дезінформація, включаючи дезінформацію, пропаганду та містифікацію), що подається як новина.

Фейкові новини часто мають на меті :

1. Нанесення шкоди репутації фізичної або юридичної особи
2. Заробляння грошей за рахунок доходу від реклами
3. Маніпулювати або обманювати аудиторію.

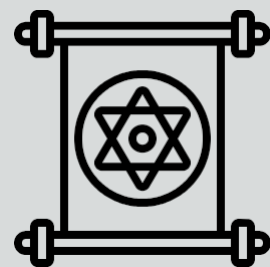

Хронологія фейкових новин

Фейкові новини або дезінформація не є чимось новим.

Термін "фейкові новини" існує з 1497 року

Винахід друкарського верстата
(1439) Антисемітизм (1475)

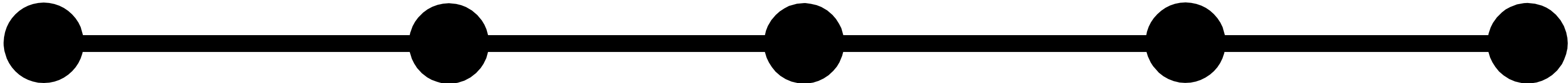
Місячна містифікація
(1835) Джек Різник
(1888) Смерть Марка
Твена (1897)

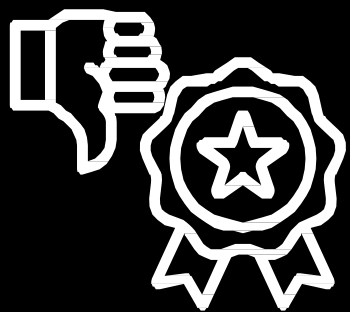
Перша світова війна (1914)
Феї Коттінглі (1917)
Лист Зів'єва (1924)
Друга світова війна та щоденники
Гітлера (1943-1983)

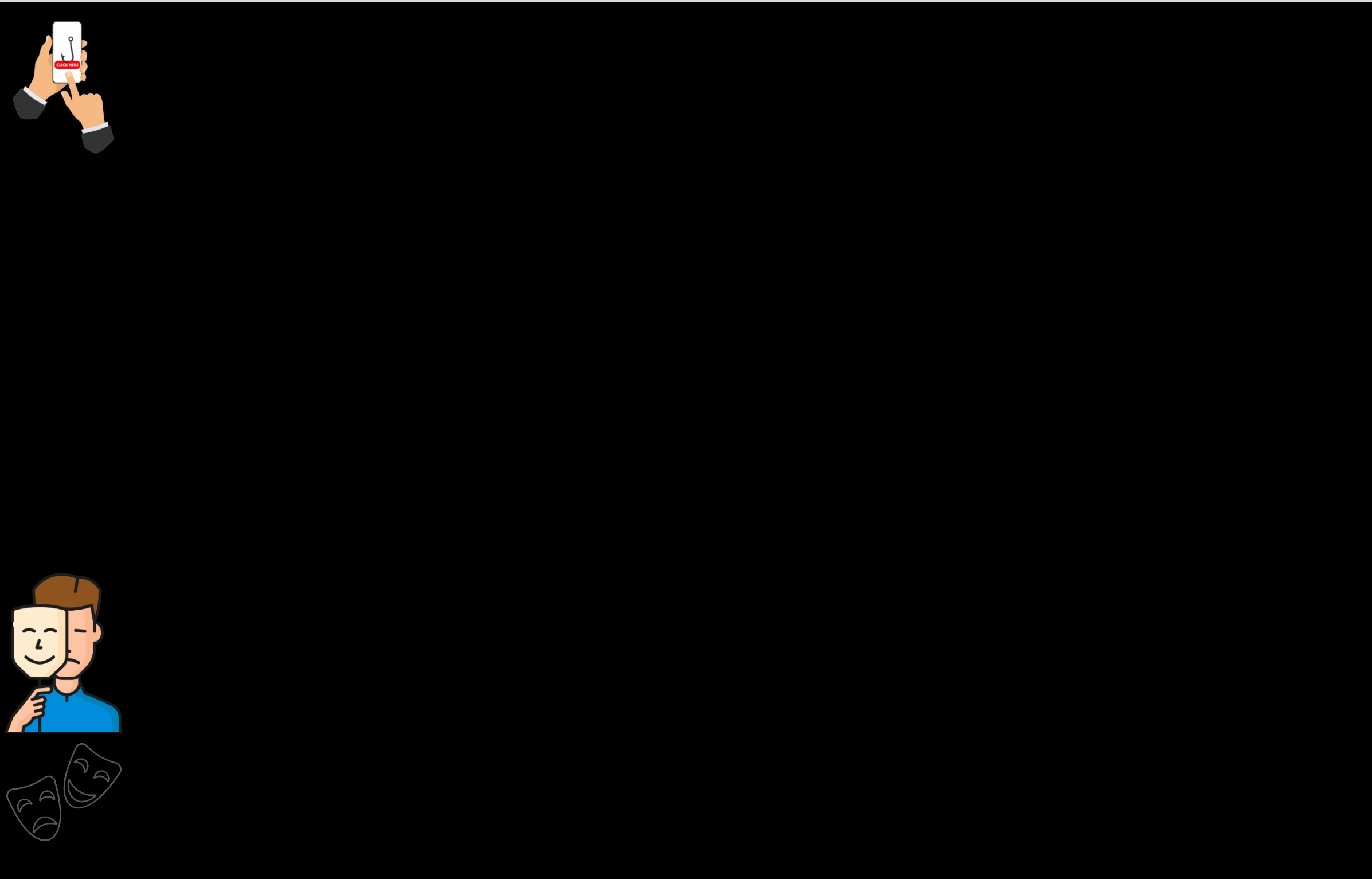
Зброя масового знищення Війна в Іраку
(2003) Дунольд Трамп (2016-)
Термін "фейкові новини" додано до словника (2017)

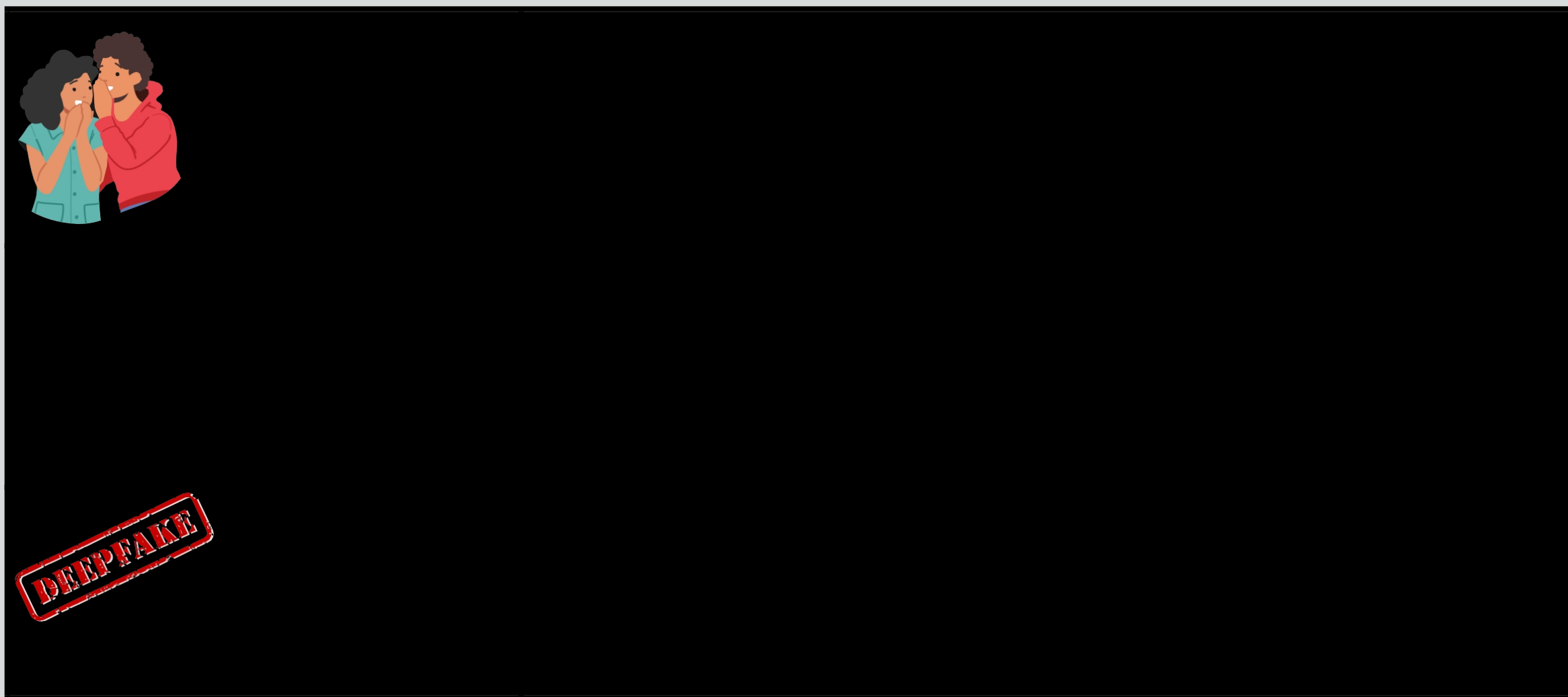
Типи інформаційних дезінформацій (фейкових новин)

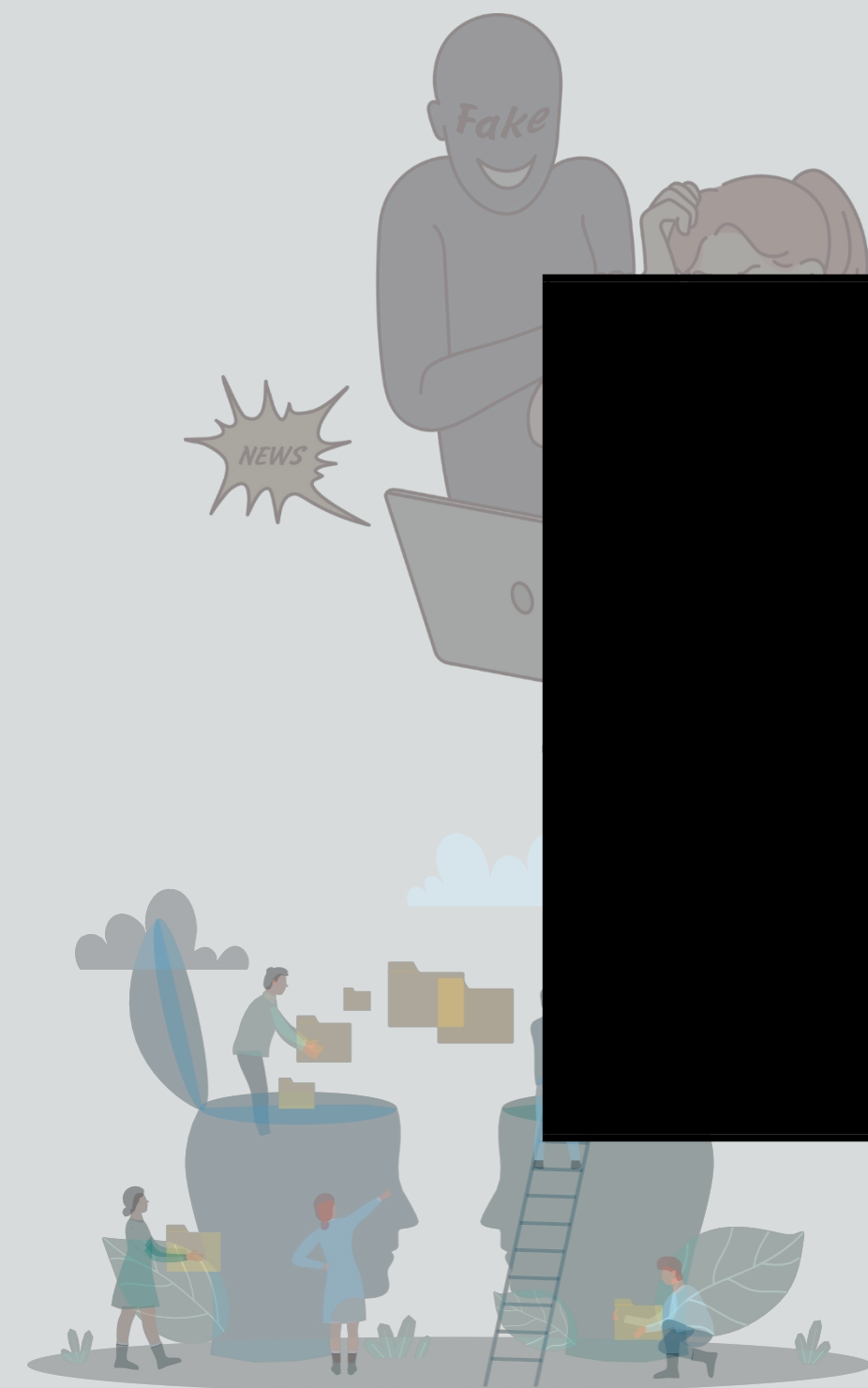
Типи інформаційних дезінформацій (фейкових новин)

Типи фейкових новин

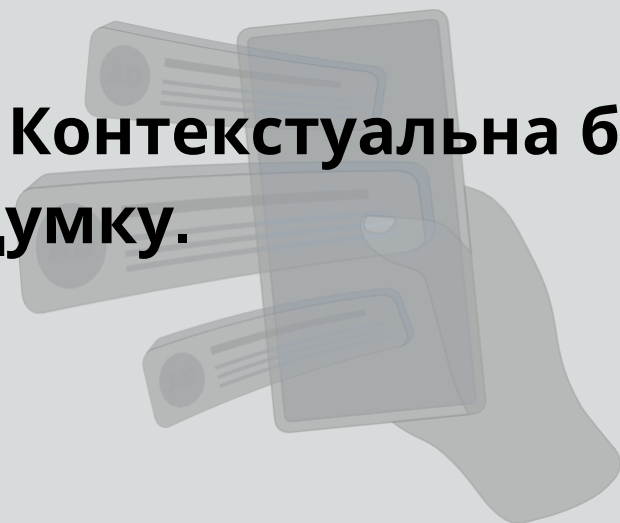
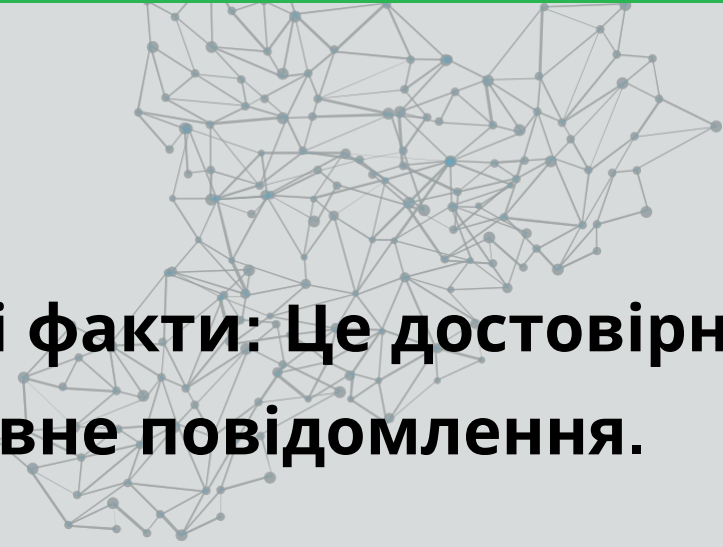

Типи фейкових новин

Типи фейкових новин

- **Неправильно витлумачені факти:** Це достовірні дані, які подаються у спосіб, що вводить в оману або спотворює основне повідомлення.
- **Помилки в деталях :** Це інформація з незначними помилками в іменах, датах, статистичних даних або місцезнаходженнях, які можуть змінити розуміння.
- **Витік інформації:** передача справжньої інформації або документів з метою зашкодити репутації
- **Контекстуальна брехня:** Правдиві факти подаються в оманливому вигляді, щоб змінити громадську думку.

Кроки для виявлення фейкових новин

- **Перевірте джерело - шукайте відомі, авторитетні джерела новин. Якщо це незнайомий веб-сайт, вивчіть його історію.**
- **Подивіться на автора - перевірте, чи має стаття авторитетного автора з реальними даними. Відсутність автора може бути червоним прапором.**
- **Вивчайте дату - старі новини, які поширюються як поточні події, можуть ввести людей в оману. Переконайтеся, що новина свіжа, якщо вона стверджує, що вона свіжа.**
- **Читайте за заголовком - Сенсаційні або перебільшені заголовки часто спрямовані на залучення кліків, але можуть вводити в оману. Прочитайте повну версію статті, щоб отримати повну картину.**

Кроки для виявлення фейкових новин

- **Перевіряйте докази - законні новини містять факти, цитати та дані з достовірних джерел. Відсутність доказів або нечіткі твердження можуть вказувати на фейкові новини.**
- **Слідкуйте за емоційною мовою - у фейкових новинах часто використовують сильні емоційні слова, щоб спровокувати реакцію. Будьте обережні, якщо мова здається надто драматичною.**
- **Перевірте інформацію в інших джерелах - перевірте, чи інші надійні ЗМІ повідомляють про ту саму історію. Якщо це правда, ви, швидше за все, знайдете її висвітлення .**

- **Враховуйте мету - деякі матеріали призначені для сатири або розваги.
Шукайте застереження або підказки про його наміри.**

Що перевіряти

Факти, які потребують перевірки:

- **Назви місць, осіб або компаній.**

Офіційні назви та інші позначення

- **Історичні дати**
- **Адреса - фізична або електронна**
- **Навчання для проведення дії або процесу.**

Різні події та факти, які можна перевірити.

- **Чи це факт, чи думка**

Критичне мислення

**Здатність об'єктивно аналізувати інформацію,
виносити аргументовані судження та
підходити до проблем чи аргументів з
відкритим і сумнівним розумом.**

Важливість критичного мислення

Критичне мислення дуже важливе, оскільки воно допомагає людям приймати кращі рішення, уникати обману та ефективно вирішувати проблеми. Ретельно аналізуючи інформацію, ми можемо глибше зрозуміти проблеми, зменшити упередженість і діяти на основі фактів, а не

припущень чи емоцій.

Важливість критичного мислення

Аналізувати інформацію:

Відрізнити факт від вигадки

Розуміння упереджень Оцінка
доказів

Запобігання поширенню

дезінформації Сприяння

прийняттю поінформованих

рішень Заохочення відкритості

Вирішувати проблеми:

Розвиваємо аналітичні навички:

Застосування логічного мислення:

Генерування рішень для

дезінформації: Покращення процесу

прийняття рішень: Заохочення

стратегічного мислення: Розвиток

креативності:

Важливість критичного мислення

Ефективно спілкуйтеся:

Роз'яснення та поширення
правди: розбудова суспільної
довіри:

Навчання медіаграмотності:

Сприяння критичному діалогу:

Пропаганда перевірки фактів:

Заохочення оперативного
реагування: Підтримка спільних

зусиль: Керування емоційними реакціями:

Приймайте рішення:

Вибір надійних джерел:

Оцінка достовірності

інформації: Впровадження

фактчекінгу:

Залучення чи

відсторонення від

контенту: Вибір реакції на

дезінформацію:

Пріоритети прозорості та

підзвітності:

Розробка особистих та

організаційних політик:

Ключові аспекти критичного мислення

- **Аналіз - розбиття інформації на частини для її чіткого розуміння.**
- **Оцінка - оцінка достовірності та релевантності інформації. •**
- Відкритість - готовність розглядати різні точки зору.**
- **Логічне мислення - робити висновки на основі здорового глузду докази.**
- **Рефлексія - роздуми про свій процес мислення та потенційні упередження.**

**Ці навички дозволяють нам орієнтуватися в інформаційно
насиченому середовищі та
робити усвідомлений вибір.**

Факт проти думки

✓ **FACT**

ФАКТ - це твердження, яке можна перевірити або довести.

Думка - це твердження, яке виражає почуття, ставлення або переконання. Це твердження, яке не є ні істинним,

ні хибним